

110
8
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Διμήνιος 1969 - Μάιος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) .. ΚΑΣΑΝΟΣ
(παλαιότερον ὄνομα: ΚΑΣΣΑΝΟΙ), Ἐπαρχίας .. ΠΕΛΙΑΔΟΣ,
Νομοῦ .. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος ΜΙΧΕΛΑΚΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ἐπάγγελμα .. ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Ἡρακλ. χωρίου
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. 40
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμοι Γεώργιος Χανιωτάκης καὶ ἑμ. Σ. Ζη
Νικαῖα καὶ Γεφαννούη
ἡλικία 62 ἔτη γραμματικά γνωσεῖς ἀνόργανοι... βυβλικοὺ
ψυχολογίου τόπος καταγωγῆς Κασάνου

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΧΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Οἱ ὀρειναὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ
βοσκήν ποιμνίων καὶ οἱ πεδινὰ διὰ σποράν
- Ἐπὶ τῶν αὐτῶν χωριστὰ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; Ὁ αὐτὸν χωριστὰ
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Ἀνήκουν εἰς τοὺς χωρικοὺς
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην
καὶ μετὰ τοῦ γάμου τοῦ τέκνου του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν
μετὰ τοῦ θανάτου

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; .. *ἀπὸ τοῦ ὅτι εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν* ..

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; .. *οἱ τεχνῖται ἀσχολοῦνται καὶ εἰς γεωργίαν* ..

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς άτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;
ἐργάζοντο εἰς αὐτὰ ἄνθρωποι μὲ δούλους καὶ οἱ κατήντων καὶ ἐμμεσάκατοροι καὶ ἡ τιτάρηδες ..

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) *ἐμμεσάκατοροι* Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...
ποῦ χαμηλὴ ..

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα;) καὶ *καὶ δὺο* ..

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐπὶ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;
ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται δι' ὅλας τὰς ἡμέρας δι' ὅτι τὸν χρόνον ἀπέρχοντο ἀπὸ τοῦ ἰδίου κατὰ καιρὸν μισθοῦ ἐλάμβανον καὶ χρήμα εἰς εἶδος ..

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὕπηρεται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;
ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὕπηρεται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ..

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;
ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ..

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;
ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ..

δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲ ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲ καῦσιν: α) τῆς καλάμιος μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲ κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

- Ἐξισοκρίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια με ζωϊκὴν κόπρον.....

2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ἔμπεδον το. ὁρμ. το. ἔτος 1913.....

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; το. σιδηροῦν ἄροτρον: ἔμπεδον το. ἔτος 1913.....

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Μονόφτερο: δίφτερο: το. μονόφτερο

ἐχρησιμοποιεῖτο εἰς τὰ ἐλαιόφυτα καὶ ἄλ. ἄλ. καὶ τὰ ἀπὸ καλὴ κηλίκια: ἐφορμηθῆναι ἐν τῷ ἔμπεδον.....

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μὲ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Πλάστιγες 4. 7. Γούλα 10. Ὑνι.....

2. Ἐξίχηρη 5. 8.

3. Μάννα 6. 9.

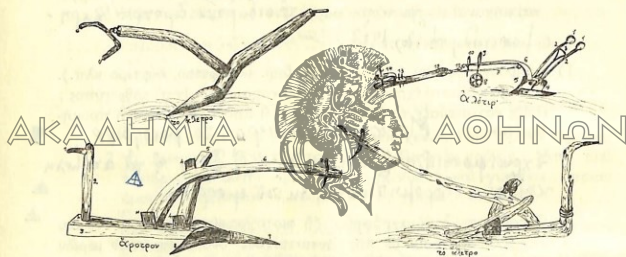

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ἀπὸ τοῦ ἔτους 1964...

3) Μηχανὴ θερισμοῦ

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....
 5) Μηχανή ἄλωνισμοῦ
 στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ
 παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *τοῦτο. κατεσκευάζει. εἰδικῶς*
Ἰλχινῆ. χειρὶ καὶ. ἐκ. ἐν λ. ο. υ. δρυὶ.....

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον
 σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
 νιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶ-
 ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
 ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν
 ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>Χεραγοῖν</i>	6. <i>Ἄλ. τοῦ τοῦ</i>
2. <i>Παλιν</i>	7. <i>Κατασκευάζει</i>
3. <i>Ἰλχινῆ</i>	8. <i>Ἄροτρον</i>
4. <i>Ἄροτρον</i>	9. <i>Ἄροτρον</i>
5. <i>Ἄροτρον</i>	10. <i>Ἄροτρον</i>
	11.
	12.
	13.
	14.
	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Ἑλπίδα. ἦτο. τοῦ ἰδίου μορφῆς. διὰ τὴν ἀροτρίασιν. ὅλων.
τῶν εἰδῶν. τῶν χωραφιῶν.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

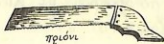
6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ;.....

Ἑλπίδα. ἦτο. ἐκ σιδήρου.

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδα, ἀνὰ τοῖς ξυλοφάι κλπ.).....

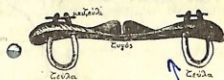
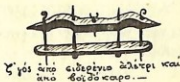
1) πριόνι 2) ἀνὰ τοῖς ξυλοφάι 3) ἀρίδα 4) σκεπάρνι
5) ἀνὰ τοῖς ξυλοφάι

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος..... βοεῖς.....

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ;... ἐχρησιμοποιοῦντο δύο ζῶα.....

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
 ἦτο ἀναγκαῖη ὁ ζυγός μετὰ δύο ζῶα καὶ εἶναι ἀνάγκη.

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύγες, πιζεύλια κλπ.). 1) ἐνὸς ὄψεως ζυγοῦ ἢ διαφορῆς ἦτο α) ἢ δύο. 2) ἐνὸς ὄψεως ζυγοῦ ἢ διαφορῆς αὐτοῦ εἶναι α) λούρα, β) ζεύγες, γ) ἀφάνι, δ) πιζεύλια.

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

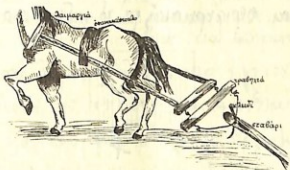

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). 1) ἐνὸς ὄψεως ζυγοῦ α) λούρα, β) ζεύγες, γ) ἀφάνι, δ) πιζεύλια.

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; ἀπὸ τοῦ 1922.

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; μετὰ καβὸ καὶ ἐντεχνία καὶ τραβικτὰ.

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 την όποιαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ τὰ προσδεθῆ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον... Καίση, τραβαντα, ζυγ, σιμάρη κ
και γάντζοι καὶ ζυγόν.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) ; 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας ἔργοντι παλαιότερον τὸ ἄροτρον
καὶ ἄροτρον ἢ εἰς ἡμερομηνίας ζεύγους.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ εὐλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) τὸ ζεύξιμον καὶ βοδιῶν...
γίνεται ἐκ παρατήρησης γραφικῶς ἐκ φωτογραφίας ὁ ζυγὸς
καὶ ἔρπονται καὶ πᾶν δένδρον καὶ εἰς εὐτεχεῖα καὶ ἄροτρον.

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον... ἐγίνετο
πᾶντα καὶ εἶναι τὸ πᾶν καὶ τὸ εὐτεχεῖα καὶ ἄροτρον.

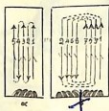
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
Καὶ πᾶν τὸ γεωργὸν καὶ ζευγμένα ζῶα με σχοινί καὶ
ἄροτρον καὶ εἶναι ἔχουν δεθῆ καὶ τὰ κέρατα.....

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακάς (αὐλακίες) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

ἐγίνετο παλαιότερον τὸ ὄργωμα μὲ ἀντακίαν καὶ ἐνδεῶς γραμμὴν μὲ τὸ ἐκτετατὸν ἄροτρον.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

ὀργώνεται περιφερειακῶς μὲ τὸ διδέρειν.ο. ἄροτρον.....

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὲς ἢ σποριές, ντάμιες, σκουιές, μεσοράδες κ.λ.π.) ; ἐγίνετο ἢ γίνεται μὲ τὸ ὄργωμα μὲ.....
σπορὲς καὶ γίνεται ἀκόμη.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; μὲ αὐλακιάν ;
Μὲ αὐλακίαν.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ;

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργωματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά; π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν ἐγίνοντο καὶ γίνονται κατὰ τὴν περίοδον τοῦ χειμῶνος καὶ ἀνοιξιάς κοινῶς ὀνομαζομένη καλλουργία τὸ πρῶτον ὀργῶμα ἐστὶ τὸ δεύτερον διβόλισμα. Ἀπὸ τὰ ἄλλα σιτηρὰ ἐγίνοντο τὸ ὀργῶμα τὸ καὶ καλὰ.*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Διὰ τὰ κηπευτικά τὸ χωράφι ὀργῶνται ποτὲς φορές καὶ πρὶν νὰ εἴται νοτό (ψιτό) καὶ ἐκτενεχθῇ ἐξωθεν.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

Ἐνὰ ἔτος διὰ τὸ σιτάρ. καὶ τὸ κριθάρ.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *Ἐνὰ ὀργῶμα διὰ τὸ σιτάρ. 2. δύο ἢ ἕνα διὰ τὰ ἄλλα ψυχανθὰ καὶ κηπευτικά.*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *Ἐχρησιμοποιοῦνται*

διὰ τὴν σποράν ἢ σπορομενδύλα.

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργῶμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῇ σιδηρᾷ ράβδῳ, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Μὲ τὸν χειρ. κέντρον...*

*σιδηρῆν ο. καὶ τούτῳ ἐκτετακτοῦ ἐλαττοειδῆς...
βουκέντρον εἰς ἐνὶ τούτῳ ράβδῳ...*

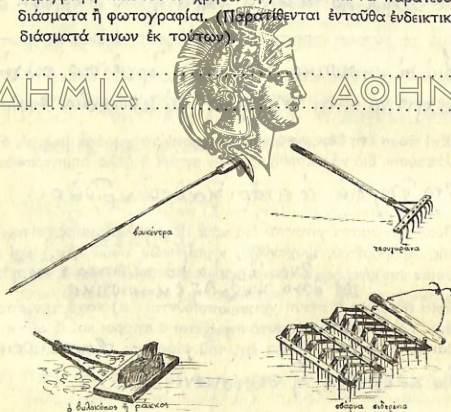
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *ἐγίνετο μόνον ἐξ τῶν κτηνικῶν...*

καὶ βοσκὰ νια...

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρώτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμός, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχθυογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

14. Η υδατοφόρος διακρίνεται σε:

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοί; οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

Δα. Ε. Χ. Ε. ν.

- 7) Ποια χωράφια έκλλιεργούντο (ή καλλιεργούνται) διά τήν σποράν ὁσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καί ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. Ἐχρησιμοποίησθε τὰ χωράφια, φέρον

εἰδους. ἔχρηται τοῖς οἰκτιροῦν καὶ χαράσαι. ἀνὴρ εἶπεν
παισιν αὐτοῦ ἐκτός. καὶ φέροντα ἐξ τῶν οὐραίων ἀφένοντα
ἐπὶ χαράσας. καὶ τῶν ὀργάνων σου.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σπινόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Εννοια. Π' όδοι και χωράγια.

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρᾶσις (βραγίς).

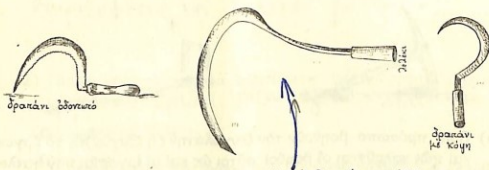
καὶ ἄλλως. ἐξήντητο μίσωρα καὶ φωνήσαν με αὐτάμα
ἐνα σὺ δακρυ σώρα καὶ ἐνα ἄδυνο.

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἑργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)
Μὲ τὸ δρεπάνι αὐτοὺς μέχρι συνήμερον.

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφορῶν εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερίσμου, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....ΔΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τρῶφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) Μὲ τὰ χεῖρ. ὁ δρεπάνια.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἤτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσετε αὐτήν).....

ἢ... ὀδοντωτὴ ἢ... ὀδοντωτὴ

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσετε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; ἢ... ἡ κοίτη
ἢ... ἡ κοίτη... τῶν δρεπάνων... ἢ... ἡ κοίτη

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά εργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *ἔα μετασκευάζαν οἱ διθυραυροὶ (μυῖναι)...*

ταρμιάδων γ...

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *ἦτο οὐκ ἐκρίετο μετὰ τὰς χεῖρας τὰν*

ὀσπρίων καὶ τῶν ἀβερῶν...

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ αἶτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *ἐ. 10. ἔτα χιόναν... ὕψος τοῦ ἐδάφους...*

ὅσον οἰκονομίας ἀχύρων...

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *ἔμεναν...*

καὶ ἔμεναν... ἀκαθάρτα... ἀκαθάρτα...

3) Ποῦ ἀκόλουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα προσώπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *οἱ ἴδιοι θεριστὰς ἐπὶ τῷ ἐδάφους...*

ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰς ἀκαθάρτας μεταβούλας χερόβολα γ...

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *ἐπὶ τῷ ἐδάφους...*

πολλὰ καὶ ὁμοῦ ἐναρτάς... καὶ ἐπὶ χυμῶν σταυρωτά γ καὶ τοῦτο κατὰ τὴν μεταφορὰν νὰ εἴναι... εἶμο- γυνώσκει... οἱ χειρῶν...

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
 λοῦνται ἀγκαλιές. *λέγονται ἀγκαλιές*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλον τρόπον καὶ ποῖον ;

θερισταί ἦσαν ἄνδρες καὶ γυναῖκες οἱ
ἰδιεῖς αἰ. ἰδιοκτηταί.

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκόπην (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρήμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν).

ἡμείβοντο με ἡμερο-
μισθιον καὶ μετ' ἀποκοπῆς χωρὶς κέρματος.
καὶ ἦτο κυρίως μετὰ φαγητοῦ.

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

οἱ γυναῖκες
ἐφοροῦν αὐτὰν χεῖρας τὰς μετὰ ἰδιόκ. χεῖρας
ἰ. κορίων ἀπὸ ἀφ' ἑαυτῶν καὶ ποδῶν ἰ.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ἐδίδετο προσοχή διὰ τοῦ ἑταίρου κυρίου π. ἡμέρας. Κατὰ τὴν ἡμέραν παρασκευῆς τῆς βραδυῆς του Υ

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. Ἐτραγουδοῦσαν...

ἀρχαῖα καὶ τραγούδια καὶ ἰδιώτη κρητικά
Μαριτσάκη Υ

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. Καὶ ἢ το κεντρίτσια ἡμέραι. Στάχτες ἐφάρων καὶ αφήνουν ὅλην διὰ καὶ τὴν τελειώσῃ τὴν ἡμέραν αὐτῇ ὁ θερισμός.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὴν ἡλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ... ὅσο δέσιμο ἐγένετο

ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὥς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· με κοινὰ σχοινία, με σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελουοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ὁ δὲ δεμάτιασμα ἐγίνετο ἀπὸ τὸν ἰσχυρότερο καὶ
 ἁραιότερο καὶ ἐργατὴν, τὸν ἀγκαλιῶν μετέφερον
 οἱ ἄλλοι οἱ ἄλλοι καὶ ἐδένοντο ἀπὸ πλοῦτος ἁλοῦ
 ἔργου καὶ πικροδάφνης, φαρφίης, καὶ ἔχρηθετο αἰετὶς
 οὐδὲν ἐργαλεῖον διὰ τοῦ ἐδένον.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκέντρωνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκέντρωνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Ὁ δὲ δεμάτια ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν μὲν
 μεταφορᾶς τινος εἰς τὸν ἀγρὸν.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς... γίνεσθαι...
αὐτοῦ καὶ ἔντα Φεβρουάριον - Μάρτιον.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν. ἐγίνετο κυρίως μὲ βλαβάνη.
ἐξ ἧς δὲ μεγάλας ποσότητας μὲ ἄροτρον,
ἢ βλαβάνη. Ἐλ. γὰρ ἔκβαλον οὐ μακρὰ ὄχι.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον). Ἐάν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. οὐχί.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ἄ.).

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

.....

.....

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλώνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Συγκεντρώνονται εἰς τὸ ἀλώνι παλαιὰ
θεμνωμένα χωριὰ διὰ τοῦτο εἰς...

.....

.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλώνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμνωστάσι, θεμνωιά, θεμνωιάστρα, κλπ. Πῶς γίνετα ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως...

Εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ χωρίου καὶ ἐκκεντρικῶς
καὶ ἐκτὸς τοῦ χωρίου...

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνάγκη εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλώνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; Ὑπῆρχεν ἀνάγκη...

τὸ ἀλώνι διὰ τὸν ἀλώνισμόν...

.....

.....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; Μαυρία καὶ χωρίου καὶ...

ἐντὸς τοῦ χωρίου καὶ...

.....

- 5) Τὸ ἀλῶνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλὰς οἰκογενεάς, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

ὁ ἀδελφεὶ ἀνέκει ἐξ ἰσίου λόγου... ἀποχρῆναι -

- 6) 'Από πότε αρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .. ^{αρχή} αρχή

Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; ἀρχήσας
ἀπὸ τοῦ μηκῆ. ὅτου λίον καὶ τήξει πόν. ἄνθρωπον.

- 7) Εἶδη ἀλωνιδῶν (ἀνυπόλογος τῆς κατασκευῆς των· π.χ. χωματάλωνα (μὲ δάπεδον ἐκ χῶματος)· πετράλωνα (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε την κατασκευήν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχέ-
δισμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Κα. 288. γὰρ αὐτὴν ἔχον

Στο... χαρτάκι το.

- 8) Πως επισκευάζεται το άλων· έκαστον έτος πρό τής έναρξως του άλωνισμού· (π.χ. του χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μετὰ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συγκόμεθός διὰ μέγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων).

θ' πόντιον· ἡ βάρβαρον· καὶ ἄχυρον· ὡστε καὶ σκευερμένη
ὁ πᾶσι τοῦ ἁγίου σου· ἐν ἁρμονίᾳ ἡρα· καὶ βάρβα· καὶ ἐν
συνεχίᾳ· καὶ ἐν ἀκροῖς· ἀκούσαν· βοῶν· διαδυσμένη καὶ ὕδαρ.

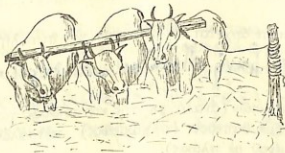
- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἁλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἁλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; . Κυρίως . . .

ὡς αὐτὸ προσείροισα τὸ πνεῦμα καὶ ἡ εὐαγγελιστικὴ ἐκκλησία
αὐτοῦ γίνεται ὀρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν. Κυρίως τὰς
ὁρῶντες ὡρας καὶ ἐν συνελκείᾳ ἤρχιθεν τὸ
ἀποκάλυψμα. ✓

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλῶνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Εἰς τοῦ ἀλωνίου καὶ στάχνα κινεῖται.....
ἀπὸς ἀπὸ χει.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νίου ὀνυλινὸς στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ αὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχνα.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἄλωνό-
στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμὸν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἄλωνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἑν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνιου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

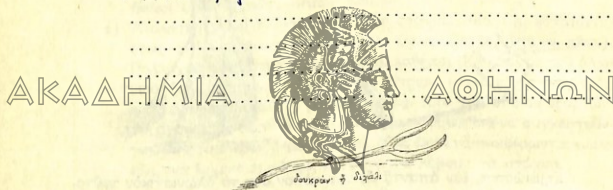
Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνη, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; *ἢ αὐτὸν ἄλωνα...*

ἤσαντο μετὰ τὴν βοτάνην. εἰς δὲ τὰς εἰσιράς καὶ αὐτὴν καὶ ἐπὶ τῇ ῥέφρῃ. ἐφ' ὅσον ἦσαν ποταμοὶ, εἰς δὲ τὴν καὶ τὴν εἰσὶν. μετὰ δὲ ποταμοὶ καὶ βοτάνη. τὸν βοτάνην ἐπὶ τὴν εἰσὶν. ἀπὸ χειρὸς καὶ δικροῦ τεχνίτου.....

δ) 'Από ποίαν ωραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ;.....

διακόπτεται δια να επανέλθει η επικοινωνία.

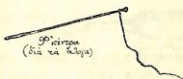
- 12) Ποια άλλα άλωνιστικά εργαλεία είναι ἐν χρῆσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): 1) θανάκι... 2) διχάλι... 3)

- 13) Κατά την διάρκεια του άλωνισμού ο γεωργός με το δισάκι ή το δικράνι, έρχομενος γύρω εις το άλώνι, ρίπτει έντός του κύκλου τόν όποιον διαγράφουν τα ζώα ή το άλωνιστικό μηχανήμα τας άκόππους στάχους ; .. βλ. ριχνει. με το δισάκι. ααμ με το
δρινοκ. εφ. θέν. εντο. ήβαν. φελομε. ήντα.

- 14) Ἦτο ἐν χρῆσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'έντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....
νὰ ὄρχαι καὶ λαγόμενα βουκέντρι.....

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. Περίσου... 6... 8... δούλες.
5μρ. 6τρῶσεις. 6τιρεῖν.

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)
Λίχται. Μάλαμα.

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με' ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τροπᾶνδες, καλούμενοι ἀλωνισαῖοι καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχον βοδία ἢ αἰεταὶ καὶ ἀνελαμβάνον τὸν ἀλωνισμόν.
δι' ἰδίους... οἱ γεωργοὶ με' τὰ ἰδικὰ του ζῶα.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με' ζῶα καὶ με' ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με' χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με' ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).
Αὐτὸ ὑπῆρχε με' ἄλλ. τρόπον.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;
Ἐλέγετο κόπανος. Ἐκ ξύλου πορτοκάλαν. μῆκος
περίπου 70. πᾶχος 10.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθίων κλπ.). *ἐγένετο φ. το. αὐλῶνι. καὶ...*

κυρίως. τοῦ. καὶ. ἐφορίαν. (φακῆς. ρεβιθίων. κλπ.).

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμυλωτό διὰ τὸ κασάνερα
μικροῦ ἀγροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

ἔτραγουδοντες
κυρίως κρητικά δίνουσαι.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνετο χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνταγισμὸς κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχες, ἐτοίμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἄλλαχού : δικαρχιάνι), καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... ..

... λειῶμα καὶ μάλαμα καὶ το
ἐργαλεῖον τοῦ σωρεῖσθαι λέγεται θρινάκι καὶ...
κατάμι.

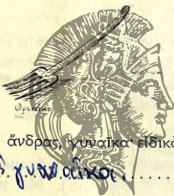
Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλου ἢ ἐπίμηκες ; ἦτο
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμόν τοῦ ἀχύρου

ἐπίμηκες.

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο..... γίνεται μὲ
τὸ θρινάκι καὶ μὲ τὸ φτυάρι.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶς (ἀνεμίζει) ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
Λιχνῶς ἄνδρας ἢ γυναῖκα.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
Πάνω πάλιν, ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ
τοῦ κοντύλου μὲ τὸν λιχνιστὴν· βοδὸν καὶ μὲ βο-
χόντλον τρέφεται· συνηθίζεται νὰ γίνεται μὲ τὸ
ἀλωνισμὸν τοῦ βοδὸν καὶ ζώου καὶ μὲ τὸ βοδόνιον.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο. Ἡ. Ζυῖ. ης. τῆς. Ζυκν. γν. η. αἰ. δια. το...
 δῶτερον. ἀρῶνι. θ. μα. το. ἀρῶνι. θ. α. κ. εἰ. δι. καὶ...
 δι. γ. θ. αἰ. αἰ. το... καρπολ. ω. ν. ε. μα. ... ἔδ. ν. α. ν. ο. τ. αἰ.
 Ζυ. α. μα. αἰ. ν. ο. τ. αἰ. το. ἀρῶνι. θ. μα. το. ἀρῶνι. θ. α. κ. εἰ. δι. καὶ...
 α. κ. εἰ. δι. καὶ... αἰ. ν. ο. τ. αἰ. το. ἀρῶνι. θ. μα. το. ἀρῶνι. θ. α. κ. εἰ. δι. καὶ...
 α. κ. εἰ. δι. καὶ... αἰ. ν. ο. τ. αἰ. το. ἀρῶνι. θ. μα. το. ἀρῶνι. θ. α. κ. εἰ. δι. καὶ...

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἀχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμεινάντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ά.). ;

Κατὰ τὴν διαρρύθμιση τοῦ λιχνίσματος αἱ γυναῖκες μετὰ τῶν ἀρῶνι. θ. μα. το. ἀρῶνι. θ. α. κ. εἰ. δι. καὶ...
 καὶ ἀρῶνι. θ. μα. το. ἀρῶνι. θ. α. κ. εἰ. δι. καὶ... καὶ ἀρῶνι. θ. μα. το. ἀρῶνι. θ. α. κ. εἰ. δι. καὶ...
 ἀρῶνι. θ. μα. το. ἀρῶνι. θ. α. κ. εἰ. δι. καὶ... ἀρῶνι. θ. μα. το. ἀρῶνι. θ. α. κ. εἰ. δι. καὶ...

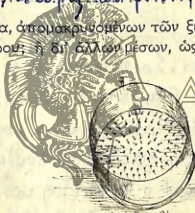
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κόσκι-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

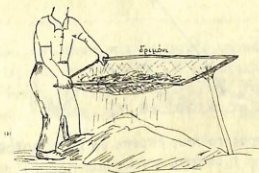
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινο πάλαιό δερμάτινο

κόσρος ἢ ἀρῶνι. θ. μα. το. ἀρῶνι. θ. α. κ. εἰ. δι. καὶ...

νων μετὰ ὅπως διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μετὰ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἀχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Ἦσαν καὶ ἐκεῖ οἱ βασιλεῖς μετ' αὐτοῦ πάντες
 μεγάλοι καὶ τοὶ κόβκινο μετὰ μικροτέρους αὐτοῦ.
 ὁρα σὺνδὲ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ
 Κόβκινο

✓ Borivny

→ κόβκινο

- 7) "Όταν έτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπτηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προακύνσεις καὶ ἀσπασμοὶ τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ. Σχηματίζεται ὁ σωρὸς

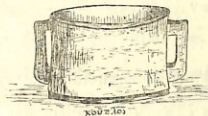
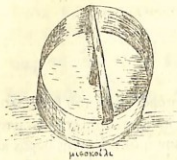
ὁ βωρεὺς, ζωρεὺς οὖσαι με καὶ θυρεὺς. ἡ καὶ ἄρρη. ἡ χαρὰ
 ὁ αὐτοὺς οὐαρεὺς με. ἡ καὶ οὐαρεὺς καὶ. ἡ καὶ ὁ αὐτοὺς
 γυν. οὐσαι. καὶ οὐαρεὺς καὶ οὐαρεὺς καὶ οὐαρεὺς. ἡ ἰδία...
 οὐαρεὺς καὶ οὐαρεὺς καὶ οὐαρεὺς. ἡ οὐαρεὺς καὶ. ἡ οὐαρεὺς καὶ...
 οὐαρεὺς καὶ. ὁ αὐτοὺς καὶ οὐαρεὺς καὶ οὐαρεὺς καὶ οὐαρεὺς.

- 8) Ἀλλὰ ἔτι μακροτέρως νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δέ και ίχνος-γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). 1) νηρχα...ο...

ἀγρόκτην Μοναστηρίου (τόπος τοῦ δημοσίου γυμνασίου)
ἐν τῷ ἀλφάνι... ἐγένετο τὸ μέτρημα καὶ δοχεῖα... νένεκεν...

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλφωτιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερα μέτρα τῶν δημητριακῶν (δνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ίχνοςγράφηματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) κουρα... το... στερ... μέτρα... κυ...

δημητριακῶν... ἔσαν... καὶ... Μανζούρι... ἀποθήκευσις...
ἐν τῷ... ἀλφάνι... κυρίως...

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λαδικῶν ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) ... ἐν τῷ... ἀλφάνι... καὶ... ἀποθήκευσις...

... ἀποθήκευσις...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

ΚΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΑΙΘΡΟΝ; ΠΡΟΔΟΥΝΤΟ ΕΓ' ΑΠΟΔΕΙΚΑΣ...
 ΣΩΦΡΟΝΙΑΣ ΔΑΧΕΡΙΝΑ

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερτισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; . . .

- 6) Μήπως όπου γίνεται η διαλογή του σπόρου προ του θερισμού κατασκευάζεται τότε ή μετά τόν θερισμόν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..
 Ἱστοίαι, ἀλάφια, ἀνὰ σταχύν, ὄντων καὶ ἐνωποδεντῶν.
 Ἐπὶ τοῦ εἰκονοστασίου.

Πώς λέγεται ή πλεκτή αΰτη ; Ποιόν τό σχήμα της ; πού φυλάσσεται.
πρός ποίον σκοπόν και επί πόσον χρόνον ; *Ελγριο μευακι*
Γκηνάτογ. παρ. αλληλκωι ούδον και ανα νι ο νίτε καδι
χρόνο.

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαίθριον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Κατὰ κυ. Μεγάλη. Πήσαντες καὶ Παιῖα γίνονται...
 τὸ καὶ κυ. καὶ δούδα καὶ τὸ δῶδε τῶ ἀναστα-
 σεις γίνονται ἐκφοβήθη. φουτὰρ καὶ κυ. δωρῶ.
 Εἰς ποίαν ἡμέραν, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ἔνθεν.

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυρὰν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; . . .

Τὸ παλαιο τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐστὶν ἐν ὁμοθυμαδον καὶ
ἐν συνέσει καὶ ἀποφασίᾳ καὶ ἀποδοχῇ.

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος ; .. Θαύ. δ. α. ν. ο. υ. ..

καὶ τὰ ἑξῆς καὶ ἐκτελέσων διὰ τοῦ φονεύσαντος Πάπα
τοῦ Ουρβανίου Ε' καὶ τὰ μέγιστον αὐτῶν οἰκίαν καὶ ἐπὶ τῇ

3) Πώς γίνεται η συγκέντρωσής των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου καὶ ὁδὸν...

[illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυρὰν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι επικλήσεις, εόρτια, άσματα, κράτοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα *Κατα. υπ. Βαρκελών.*

τῆς ἁγίας καὶ ἀκατάκλιτης τοῦ σώματος καὶ τῆς καὶ αὐτῆς διαφορά

Ευφραίνεσθε, ὡς καὶ ὁ κύριος. διὰ τὸ ἐκδοῦναι τὴν

ἑνὶ τῷ αὐτῷ ἁγίῳ πνεύματι, δι' ἡμῶν ἰδιωτῶν δοκούντων. ὁ μαρτυρῶν.

ὁμογενεῖς ἀλλήλων ἀδελφοί. ἔρχεσθαι πρὸς ἡμᾶς καὶ ἡμεῖς πρὸς ὑμᾶς διὰ τὸ ἐναντιῶσθαι
τοῖς ἡμεῖς καὶ τοῖς ὑμῖν ἡμετέροις καὶ ὑμετέροις.

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερείς)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγίδος κλπ.)

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ